

“IN A WORD: GEWELDIG”

Het Extreme Nederlands van de snowboarder

Frank Jansen - taalkundige, Utrecht

Wilt u een actievoerder tegen de ‘verengelsing’ van het Nederlands werkelijk de stuipen op het lijf jagen, geef hem dan een exemplaar van het tijdschrift Funbox. Het is bestemd voor de ‘extreme sporter’ en er staan zinnen in als “Big air en big bulten; dat is wat North Park is all about.” Is dit een voorproefje van het 22ste-eeuwse Nederlands?

Wie vorig jaar november het Onze Taal-congres bezocht, zal misschien getroffen zijn door een tegenstelling. Bij de ingang stonden verontruste

Onze Taal-leden die pamfletten uitdeelden met een vlamme oproep om iets te doen tegen het binnendringen van Engelse woorden in de Nederlandse taal. Wie echter vervolgens de lezing van de taalkundige Liesbeth Koenen tot zich liet doordringen, raakte ervan overtuigd dat het Nederlands sterk genoeg is om zich tegen die Engelse woorden teweer te kunnen stellen, en dat het trouwens ook wel meevalt met die Engelse ‘stortvloed’. En haar collega Joop van der Horst voegde daaraan toe dat de angst voor bezoedeling van het Nederlands door woorden uit andere talen bedenkelijk veel lijkt op de beduchtheid dat inwijkelingen het pure bloed van de Nederlandse stam zouden bezoedelen.

Weerzin tegen moedertaal?

Het is een tegenstelling die altijd weer indruk op mij maakt: het verschil tussen de leek en de deskundige. De leek verdient als huisvrouw of datamanager geen cent aan het Nederlands, maar is erbij betrokken, en argumenteert en ageert tegen het Engels alsof zijn

Een enkele keer krijgt de lezer het idee dat de schrijver wat vaak zonder helm extreem is gaan sporten.

leven ervan afhangt. De deskundige leeft van zijn moedertaal, maar bekijkt zijn object met de afstandelijke blik waarmee de boer naar zijn biggen kijkt. Komt dat alleen doordat hij weet dat al die emotie verkeerd gericht en dus voor niets is? Of zit er ook iets anders achter, iets van lichte weerzin tegen het object van je broodwinning, de behoefte aan afstand tot iets wat zich alleen zó goed laat analyseren?

Terwijl anderen de vraag beantwoorden of verwerpen, lijkt het mij zinvol om na te gaan welke voorde- ringen het Engels maakt in het Nederlands. Onlangs zag ik het blad Funbox, het tweede nummer van de zesde jaargang inmiddels. Het omslag begint met de tekst “Snow/surf bike/skate outdoor/travel SERVE CHILLED! LET IT SNOW”, en ook het vervolg is Engelstalig, met slechts hier en daar wat Nederlands: “toertochtkalender”, “WINNEN”, “kampeertocht” (zie de afbeelding op de volgende bladzijde).

“Just push and play”

Waar Funbox vandaan komt, vermeldt het colofon: “Funbox is a proud product of Daily Bread publishers, Breda”. Voor wie het blad bestemd is, valt af te leiden uit een artikeltje op blz. 5:

Extreme evidence competition

Hoe extreem ben jij? Dat is waar deze competitie om draait. Stuur het ‘bewijsmateriaal’ (röntgenfoto’s, polaroids van tijdens of direct na de actie, copien van littekens, restanten van hechtingen, bloed in reageerbuisjes; dat soort dingen) naar ons op en maak kans op een van de 50 goodie bags (...)

Funbox richt zich op de durfal, en deze wandelende nachtmerrie van de verzekeraars spreekt iets tussen het Nederlands en het Engels in. Op het eerste gezicht domineert het Engels – zie behalve het omslag ook de meeste koppen boven de artikelen, bijvoorbeeld: “Fresh and tasty – some serious stuff”, “Boots & bindings”, “Boarder cross – the Woodstock of Snowboarding, designed for passionate riders”. Maar de tekst onder de kop is zonder uitzondering Nederlands.

In de meeste gevallen is dat Nederlands niet eens zo afwijkend, zo blijkt uit het vorige voorbeeld, al valt er af en toe een Engelse term die bij het beroepsjargon hoort. Maar soms is de tekst zo doorspekt met Engels dat je het gevoel krijgt dat Funbox ons een kijkje gunt in het 22ste-eeuwse Nederlands:

Wanneer sta je centered?

Freestyle snowboards die twin tip (dezelfde flex eigenschappen voor en achter) zijn, zijn gebouwd voor een 'centered stance' met een even lange nose als tail. Deze stance geeft voordelen voor fakie boarden en voor bepaalde trucjes zoals rotatie sprongen. (blz. 17)

En een enkele keer krijgt de lezer het idee dat de schrijver wat vaak zonder helm extreem is gaan sporten. Ter illustratie van dit laatste twee fragmenten uit besprekingen van (of advertenties voor?) video's:

Big air en big bulten; dat is wat North Park is all about. En riders als John Sommers, Aaron Vincent en Jim Moran laten zien wat ze daarmee doen. Snowboarden close to motorcross. In a word: geweldig. Verder: boardslides over een doelpaal, superslick en een totaal nieuwe dimensie, ze doen het zo vaak voor dat je na afloop echt weet hoe het moet. Nu jij nog. Als park riding jouw ding is, 'just push and play' en (...) (blz. 23)

Het plezier spat van je beeldscherm. Sicke how to's: Pat Parnell 180° in de vert, Arlo Eisenberg frontside op een handrail en AJ Jackson freestyled er even een '40 OZ' tussendoor. De verschillende sections worden aan elkaar gepraat door Chris 'Bruce Lee' Edwards. Dit alles in combinatie met een corny fluo-kleuren productie (...) (blz. 42)

Het is waarschijnlijk dit soort taal dat het schuim op de mond van actievoerders brengt, maar wie voor taalgebruik dezelfde maatstaven aanlegt als voor seks (het is goed als de partners het goed vinden), zal er zijn schouders over ophalen.

Vaste relatie

Maar nu het opvallendste. Er staan in Funbox ook interviewtjes met de sterren op het gebied van extreme sporten. En die zijn opvallend eentalig. Zo antwoordt Bibian Mentel (23) uit Loosdrecht op de – ik geef het

Blow Out Sale!

Bruut lage prijzen in de Funbox-shop

It's always summer on the inside

Check het weer in heel Europa!

FAQ - Café

On line vragen stellen aan de redactie, onze medewerkers en diverse sporthelden en avonturiers

Webmaster

Funbox op internet
(www.funbox.nl)

6e JAARGANG NR.2 WINTER '99/'00 100.000 COPIES 100% GRATIS

FUN

WWW.FUNBOX.NL

SNOW/SURF BIKE/SKATE OUTDOOR/TRAVEL

SERVE CHILLED!

LET IT SNOW

FEATURES
FUNBOX-SANTA CRUZ
SNOWBOARD NIGHT,
presented by O'Neill
MTB-TOERTOCHTKALENDER
ROLLERDISCO'S & SKATEPARKEN

WINNEN
SNOWBOARDPAKKET
INLINE SKATES
BACKPACKS
& much more

TRAVEL
BEST OF THE ARDENNEN
KAMPEERTOCHT KENIA
SNOWBOARDREIZEN
MANY GIVEAWAYS

WIN EEN GSM!
R250a PRO - zie pag. 81
ERICSSON

SKATEBOARDING
Strange notes!

ROCK 'N RIDE
Power to the pedal

INLINE SKATING
For families & fanatics

MILLENNIUM PARTY

WARNING: FB CAN BE ADDICTIVE. BEYAT. 100% FUN. CHEWABLE AND EASY TO SWALLOW. BUG FREE. STRONG CONTENT. SHAKE WELL BEFORE USING. HOODBAAR TOT: MAART 2000

toe, opvallend onextreme – vraag 'Is er een leven naast het snowboarden?':

Momenteel moeilijk maar in de toekomst zou ik wel een vaste relatie willen hebben en misschien kinderen. Trouwen? Ik denk van niet. (blz. 9)

En een andere held, Marc van Ommen (die in de redactionele bewoordingen "nog steeds ript op borstels", en dit omdat hij geen snowboardprof is geworden), verantwoordt dat laatste zo:

Ik heb nu eenmaal gekozen. Ik heb een te gek huis in het centrum van Huizen, een auto, een perfecte baan en een leuke vriendin. Dat is mij meer waard dan een leven als rondreizende proboarder. Het lijkt allemaal leuker dan het is. (blz. 21)

Daar zijn geen twee woorden Engels bij. Aan de ene kant was dat voor mij een hele opluchting, want zo onbetrokken ben ik nu ook weer niet. Aan de andere kant dringt zich wel het vermoeden op dat het Extreme Engels van Funbox niet zozeer een benadering is van de taal die de doelgroep spreekt, als wel een koeterwaals dat het bedrijfsleven om de een of andere reden de doelgroep in de mond wil leggen.